

KAHVE-Lab 800 MHz RFQ'nun Üretimi ve Testleri

KAHVELab adına **Atacan KILIÇGEDİK**

02.12.2023 İstinye Üniversitesi, Vadi Kampüsü, İstanbul

Parçacık Hızlandırıcıları ve Algıçları Yerel Altyapı ve Ar-ge Çalıştayı

Kandilli Dedektör, Hızlandırıcı ve Enstrümantasyon Laboratuvarı (KAHVE-Lab)

Feza Gürsey Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi Kampüsü'nde yeralmaktadır.

Boğaziçi Üniversitesi ev sahipliğine ek olarak, KAHVElab ekibimiz Türkiye'nin dört bir yanından çeşitli enstitülerden araştırmacılardan oluşmakta ve onlarla yakın işbirliği içinde çalışmaktadır.

Tamamı yerel kaynaklarla keV -MeV enerjileri hedefleyen elektron ve proton hızlandırıcıları ve bir dizi parçacık dedektörü hali hazırda KAHVElab'ta devreye alınmak üzere inşa edilmiştir.

Ayrıca CERN'de deneysel parçacık fiziği araştırmalarına katkıda bulunmaktadır.

KAHVELab-PTAK Projesi:

Radyo frekansı Dört Kutuplusu'nun Çalışma Prensibi

RFQ'nun çalışma prensipleri ilk olarak Kapchinskiy ve Tepliakov tarafından sunuldu. Demet eksenine paralel olarak düzenlenmiş dört elektrot bulunur.

Elektrotlara zamanla değişen bir voltaj uygulanır;

 $\pm \frac{V_0 \cos(\omega t)}{2}$

Karşıt konumdaki elektrotlar eşit polariteye sahip olur ve bitişik konumdaki elektrotlar zıt polariteye sahip olur, burada V_0 elektrotlar arası voltajı belirtir.

RF dört kutuplusunun dört elektrotunun geometrilerine **uzaysal sinüzoidal benzeri bir modülasyon** uygulanarak, uzunlamasına bir elektrik alanı bileşeni ortaya çıkar, sonuçta **yalnızca enine odaklanma değil, aynı zamanda hızlanma da sağlanır.**

m: modülasyon parametresi
a: minimum yarıçap
b: maksimum yarıçap
m, hızlandırıcı ekseni boyunca elektrot
yarıçapındaki değişimin boyutunu belirler

KAHVELab'da PTAK-RFQ'nun Simüle Edilmiş Değerlerinin Benzer Yüksek Frekanslı RFQ'larla Karşılaştırılması

Parameter	Symbol	HF	PIXE	РТАК
Input Energy (keV)	$\mathbb{W}_{in}$	40	20	20
Output Energy (MeV)	$\mathbb{W}_{out}$	5	2	2
RF (MHz)	f_0	750	750	800
Number of modules	-	4	2	2
RFQ length (mm)	-	1964	1072.938	980
Vane tip radius(mm)	$ ho_0$	1.504	1.439	1.392
Min. Aperture(mm)	а	0.9	0.706	0.642
Simulated Quality Factor	$Q_{0,sim}$	6440	5995	7036
RF Power Loss (kW)	$\mathbf{P}_0$	350	64.5	48.5
Max. Surface Field(MV/m)	E_s	50	39.1	35.98
Kilpatrick value	E_K	2.0	1.5	1.38
Max. Duty Factor(%)	d.f	5	2.5	2
Acc. Transmission	T_{acc}	30	30	30

-HF-RFQ tıbbi uygulamalarda kullanılmak üzere, -PIXE-RFQ malzeme bilimi uygulamalarında kullanılmak üzere CERN'de tasarlandı

Demetin PTAK-RFQ'dan geçtiği süre:~140 ns.

$$T_{fill} = \frac{2Q_l}{\omega}$$
 Simüle edilmiş $T_{fill} = 1.399 \mu s$

Çap: 130 mm ve toplam uzunluk: 980 mm

TÜBİTAK Proje no: 118E838. Boğaziçi Üniversitesi BAP Proje no: 11481.

PTAK-RFQ Modül 0'ın Montajı

- 3 boyutlu özel vakum contası tasarlandı (iki adet dairesel O-ring ve dört adet düz parçadan oluşur)

-RF sızıntılarını önlemek için RF kalkanları kullanıldı.

PTAK-RFQ Modül 0'ın İlk Vakum Testleri

-helyum sızıntı testleri sonucu vakum kaçağı tespit edilmedi.

- detaylı temizlikten sonra daha iyi bir basınç seviyesi bekleniyor.

Slater Pertürbasyon Teoremi ve Boncuk Çekme Ölçümleri

Rezonanstaki bir kavite için, elektrik ve manyetik olarak depolanan enerjiler eşittir. Eğer kavite duvarına yakın küçük bir pertürbasyon yapılırsa, bu genellikle depolanan elektrik ve manyetik enerjilerde bir dengesizliğe neden olur ve rezonans frekansı dengeyi yeniden sağlamak için kayar.

Slater pertürbasyon teoremi, V hacmine sahip kaviteden küçük bir ΔV hacmi çıkarıldığında rezonans frekansında meydana gelen kaymayı tanımlar.

$$\frac{\Delta\omega_0}{\omega_0} = -\frac{3\Delta V}{4U} \left[\frac{\varepsilon_r - 1}{\varepsilon_r + 2} \varepsilon_0 E^2 + \frac{\mu_r - 1}{\mu_r + 2} \mu_0 H^2 \right]$$

Pertürbasyon teoremi kavitedeki alan ölçümlerinin temelini oluşturur.

KAHVELab'da Boncuk Çekme Ölçümleri için Deneysel Kurulum

KAHVELab'da PTAK-RFQ modül 0 için pertürbasyon teoremine dayalı boncuk çekme ölçümleri yapıldı.

$$\frac{\Delta\omega_0}{\omega_0} = -\frac{3\Delta V}{4U} \left[\frac{\mu_r - 1}{\mu_r + 2} \mu_0 H^2 \right]$$

Boncuk kavitenin uzunlamasına ekseni boyunca küçük adımlarla hareket ettirilir. Ölçüm, PTAK-RFQ modül 0'ın dış duvarına yakın olan manyetik alan cinsinden dağılımı ölçmek için kullanıldı.

Etiketli Ayarlayıcıların ve Çeyrek Dairelerin Düzeni

Alan genlikleri; Dört Kutup Mod ve İki Kutuplu Modlar

Boyuna konumların her biri için manyetik alan dağılımları, dört kutuplu mod ve iki kutuplu modlardaki alan genlikleri ile belirlenir.

$$\Omega_1 = +\sqrt{\Delta\phi_1}, \Omega_2 = -\sqrt{\Delta\phi_2}, \Omega_3 = +\sqrt{\Delta\phi_1}, \Omega_4 = -\sqrt{\Delta\phi_4},$$

$$Q^{amp} = \frac{\Omega_1 - \Omega_2 + \Omega_3 - \Omega_4}{4}$$
$$D_s^{amp} = \frac{\Omega_1 - \Omega_3}{2} \qquad D_t^{amp} = \frac{\Omega_2 - \Omega_4}{2}$$

 TE_{210} modunun alternatif alan yönelimini hesaba katmak için her çeyrekteki manyetik alana uygun işaretler (+, -, +, -) atanır.

Azimuthal modları (a) Dört Kutuplu TE_{21n} , (b) İki kutuplu I TE_{11n} , (c) İki kutuplu II TE_{11n}

Tüm ölçümler sırasında akının korunumunu sağlamak önemlidir:

 $\varOmega_1 {+} \varOmega_2 {+} \varOmega_3 {+} \varOmega_4 {=} 0$

Ham Veri İşleme Adımları

-bir adım için keyfi birimler: 50 -toplam adımlar için keyfi birimler: 24850 -adım numarası:497

Alan Ayarlama Öncesi Ölçülen Alan Bileşenleri ile Simüle Edilen Alan Bileşenleri Arasında Bir Karşılaştırma

+'lar ayarlama algoritması için kullanılan alan test noktalarına atıfta bulunur.

CERN'de Geliştirilen Saha Ayarlama Algoritmasının Optimizasyonu

Algoritma, PTAK-RFQ modül 0'ın uzunlamasına alan dağılımını ayarlamak için modül 0 üzerine yerleştirilen ayarlayıcılar (tuner) setinin herbiri için olası uzunluk ayarlarını verir.

$80.2 - Q_1^{AMP}$ $89.8 - Q_2^{AMP}$ $97.1 - Q_3^{AMP}$ $99.1 - Q_4^{AMP}$		$\begin{bmatrix} \frac{\partial Q1}{\partial Q1} & \frac{\partial Q1}{\partial Q1} \end{bmatrix}$	ך <i>T</i> 1 – 0 ך
$95.1 - Q_5^{AMP}$ $87.8 - Q_6^{AMP}$ $0 - D(S)_1^{AMP}$ $0 - D(S)_2^{AMP}$ $0 - D(S)_3^{AMP}$ $0 - D(S)_5^{AMP}$ $0 - D(S)_6^{AMP}$ $0 - D(T)_1^{AMP}$ $0 - D(T)_2^{AMP}$ $0 - D(T)_3^{AMP}$ $0 - D(T)_4^{AMP}$ $0 - D(T)_5^{AMP}$ $0 - D(T)_5^{AMP}$ $0 - D(T)_6^{AMP}$	=	$\begin{bmatrix} \partial T I & \partial T 2 & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial Q6}{\partial T1} & \frac{\partial Q6}{\partial T2} & \ddots & \ddots & \frac{\partial Q6}{\partial T16} \\ \frac{\partial Ds1}{\partial T1} & \frac{\partial Ds1}{\partial T2} & \ddots & \ddots & \frac{\partial Ds1}{\partial T16} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial Ds6}{\partial T1} & \frac{\partial Ds6}{\partial T2} & \ddots & \ddots & \frac{\partial Ds6}{\partial T16} \\ \frac{\partial Dt1}{\partial T1} & \frac{\partial Dt1}{\partial T2} & \ddots & \ddots & \frac{\partial Dt1}{\partial T16} \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial Dt6}{\partial T1} & \frac{\partial Dt6}{\partial T2} & \dots & \dots & \frac{\partial Dt6}{\partial T16} \end{bmatrix}$	$\begin{array}{c} 72 = 0 \\ 73 = 0 \\ 73 = 0 \\ 74 = 0 \\ 75 = 0 \\ 75 = 0 \\ 77 = 0 \\ 78 = 0 \\ 79 = 0 \\ 710 = 0 \\ 710 = 0 \\ 711 = 0 \\ 711 = 0 \\ 712 = 0 \\ 713 = 0 \\ 714 = 0 \\ 715 = 0 \\ 716 = 0 \end{array}$

$$\Delta V = R \Delta T$$

PTAK-RFQ modül 0 için 6 alan test noktası kullanıldı

Uzunlamasına alan test noktalarında ayarlayıcıların bu alan bileşenlerinin her biri üzerindeki etkileri gözlemlemek için, diğer ayarlayıcılar aynı hizada tutulurken ayarlayıcıların her biri birer birer hareket ettirilir.

Böylece her bir tuneri ayrı ayrı hareket ettirmenin etkisiyle manyetik alan dağılımındaki değişiklikler ölçülebilir. Dahası tuner ayarlarındaki değişiklikler de hesaplanabilir.

$$\Delta V = \frac{\partial V_{current,k}}{\partial T_{current,l}} \Delta T$$

Aşırı belirlenmiş sistem (overdetermined system) (K > L) sistem için temel bir gerekliliktir.

PTAK-RFQ Modül 0 İçerisine Ayarlayıcıların Herbiri Ayrı Ayrı 3 mm Yerleştirilerek Ölçülen Alan Genlikleri

Tekil Değer Ayrıştırma Yöntemiyle Yanıt Matrisinin Tersini Elde Etme

Yanıt matrisini R(K, L) ayrıştırmak için SVD yöntemi kullanılır:

R=U Σ V^T, ortogonal matrisler U(K, K), V(L, L), Divagonal matris $\Sigma(\sigma_i)$

R matrisinin köşegenindeki tekil değerler σ_i =1, 2, 3,... ρ

 $\Delta V = R \Delta T$ R matrisinin tersi ile çarpılır.

 $\Delta T = R^{\dagger} \Delta V$ $R^{\dagger}$, R matrisinin Moore-Penrose sözde tersidir.

R[†] benzer şekilde çarpanlara ayrılabilir:

 $R^{\dagger} = V\Sigma^{\dagger}U^{T} \qquad \Sigma^{\dagger}(\frac{1}{\sigma_{i}})$ sıfır olmayan tekil değerlerin tersi alınarak elde edilir.

Tekil Değer Ayrıştırma Yöntemiyle Yanıt Matrisinin Tersini Elde Etme

$$\Sigma^{\dagger}(\frac{1}{\sigma_{i}}) = \begin{cases} \frac{1}{\sigma_{1}} & 0 & \cdots & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & \sigma_{2} & \frac{1}{\sigma_{3}} & \ddots & 0 & \ddots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \ddots & \sigma_{3} & \ddots & 0 & \ddots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 0 & \frac{1}{\sigma_{g}} & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \cdots & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \ddots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & \cdots & \cdots & 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ g \text{ columns} & & 0 & \cdots & 0 \\ \hline \end{bmatrix} L - g \text{ rows}$$

 $\Sigma_{M.P,0}^{\dagger} = \Sigma^{\dagger}$ ilk Moore-Penrose (M.P.) tersidir.

Alan genliklerini telafi etmek amacıyla ayarlayıcı uzunlukları için n olası yararlı çözüm şu şekilde verilir:

$$\Delta T_{svd,t} = V \Sigma_{M.P,t}^{\dagger} U^T \Delta V (t = 1, 2, ..., (L-1))$$
$$T_{target,t} = T_{current} + V \Sigma_{M.P,t}^{\dagger} U^T \Delta V$$

Düzeltici Tuner Hareketleri İçin Olası Çözümler

16 olası çözümün her biri için karşılık gelen alan genliklerine ait tahminler vardır, $\Delta V_{svd,t} = R \Delta \vec{T}_{svd,t}$ $\Delta V_{target,t} = V_{current} + \Delta V_{svd,t}$

Her Ayarlama Adımı İçin Ölçülen Alan Genlikleri

Son Ayarlamadan Sonra Alan Genlikleri ve Son Ayarlayıcı **Uzunlukları** Son ayarlamadan sonra simüle edilen alan bileşenleri ile ölçülen alan bileşenleri arasındaki

karşılaştırma:

Son Ayarlayıcı Uzunlukları:

Kalite Faktörlerine İlişkin İlk Ölçümler

Kalite faktörü, rezonanstaki sistemin enerjiyi ne kadar iyi depolayabildiğinin bir ölçüsüdür.

İletim tipi ölçümler yapıldı. (S_{21})

Eşit olmayan boyuttaki iki alıcı antenin (her ikisi de 50 Ω empedanslı) neden olduğu bağlantı kayıplarını en aza indirmek için, rezonansta weak-coupling yöntemi kullanıldı $Q_0 \approx Q_l$

Ölçülen yüksüz kalite faktörü, dış kapaklarda RF kalkanları kullanılmadığı durumda, simüle edilmiş yüksüz kalite faktörünün yaklaşık %50'si kadar bulundu.

PTAK-RFQ iki modülden oluşur ve 800 MHz frekansında çalışır.

Oksijensiz bakır (OFC) malzemeden üretilmiştir.

Kanatların uçlarındaki hatalar 20 µm'den azdı.

Kanatların yan yüzeylerinin pürüzlülüğü yaklaşık Ra 0,2 µm olarak ölçülmüştür. Ra 0,2 µm yüzey profilindeki yükseklik farklarının mutlak değerlerinin ortalama olarak 0,2 µm olduğunu ifade eder.

Hizalama pimlerinin kullanılmasıyla ölçülen hizlama hatası yaklaşık 20-30 µm olarak ölçüldü.

Hizalama pimlerinin kullanılmasıyla ölçülen hizlama hatası yaklaşık 20-30 µm olarak ölçüldü.

-25µm

28µm

C	ORA	DOID	(Makina		ZEIXX
Siparis Muster Rapor	No Par GiR 1 Res No Rev	a Adi B Im No Izyon		Tanh September 19, 20 Operator FURKAN ALTIN Oloum No 18.09.2023 - Siki	223 CMM Na DMK K556 Kal0a Tarh 14.09.2024 LMIS-SON
LCOVS	Actual Olation	Nominal Beein Clic	Upper Tol.	Lower Tol.	Deviation
	ON - SOL -1.3034	-1.3079	0.0200	-0.0200	- 0.0045
-	ARKA- SOL -0.6774	-0.6840	0.0200	-0.0200	I- 0.0056
	ON SOL SIMETRI -0.0136	0.0000	0.0100	-0.0100	-0.0036 -0.0136
9	ARKA SOL SMETRI - 0.0133	0.0000	0.0200	-0.0200	-00133
-	ON SOL DUZLEM -0.0012	0.0000	0.0100	-0.0100	-I -0.0012
9	ON - SAG 13855	13979	0.0200	-00200	-0.0124
9	ARKA SAG 0.6981	0.6840	0.0200	-00200	H 0.0001
	ON SAG SMETRI 0.0021	0.0000	0.000	-00200	- 0.0021
	ARKA SAG SIMETRI -0.0063	00000	0.0200	-0.0200	-1
9	ON SAGDUZLEM 0.0161	0000	0.0100	-0.0100	0.0061 0.0161
	Actual Olizien	Nominal Resim Old	Upper Tol.	Lower Tol.	Deviation
9	ON- UST 1.3811	1.3979	0.0200	-0.0200	
-	ON UST SIMETRI 0.0169	0.0000	0.0200	-0.0200	I 0.0169
-	ON - ALT - 1.3960	- 1.3979	0.0200	-0.0200	I- 0.0019
9	ARKA- UST 0.6256	0.6510	0.0200	-0.0200	-0.0054 -0.0254
9	ARKA UST SMETRI 0.0284	0.0000	0.0200	-0.0200	0.0084 0.0284
9	ON UST DUZLEM	0.0000	0.0100	-0.0100	I- 0.0055
	ALT- ARKA -0.6425	-0.6510	0.0200	-0.0200	I- 0.0085

Siparia Materi	No Pan Cki Res	siAdi IS Im No		Tarih September 20, 21 Operator FURKAN ALTIN	123 CMM /R DM INCS K 4.08.1a 14.0920
CIKE OLCUM SL	RES: 00:04:31.0	a)on		09.20.2023 - SIKI	LMB SON
	Actual Olaten	Nominal Resin Old	Upper Tal. List Tal.	Lower Tol. At Tol.	Deviation
	X Wake_on sol -0.642	-0.000	0.020	-0.020	۰۵ ۱۳
5	2 Value_on sol simetri -0.008	0.000	0.020	-0.020	-
9	Y Value_on sol dustem 0.014	0.000	0.010	-0.010	0.004
5	2 Value_arka sol simetri -0.010	0.000	0.020	-0.020	-1 -0.
9	X Value_arka sci -0.629	-0.648	0.020	-0.020	<u>ا</u> ب
5	X Value_on sag 0.638	0.000	0.020	-0.020	-0.002 -0.0
5	Z Value_on seg simetri 0.002	0.000	0.020	-0.020	1-
5	Y Value_on sag dualem 0.005	0.000	0.010	-0.010	H- 04
9	2 Value_arka sag simeb -0.002	i 0.000	0.020	-0.020	+ -01
-	X Walke_anka sag 0.056	0.648	0.020	-0.020	I- 0)
	Actual Clouien	Nominal Ream Cc.	Upper Tol. Ust Tol.	Lower Tol. At Tol.	Deviat Sapr
9	2 Value_on ust 1.389	1.398	0.030	-0.020	
9	X Value_on ust simetri 0.023	0.000	0.020	-0.030	0.003
5	Y Value_on ust dudem 0.003	0.000	0.010	-0.010	H- 01
9	X Value_arka uat simetri 0.012	0.000	0.020	-0.020	ю.
5	2 Value_arka ust 0.645	0.650	0.020	-0.020	+
9	Z Value_on alt -1.409	-1.398	0.020	-0.020	
5	2 Value_arka alt -0.083	-0.850	0.020	-0.020	-1 -a
1	Flatness1				F

Planlar/ Yapılacaklar:

Özel 3 boyutlu vakum contası, son PTAK-RFQ'da da kullanılacaktır.

Nihai PTAK-RFQ'nun RF sızıntılarını önlemek için parmak tipi RF kalkanları da kullanılacaktır.

Nihai PTAK-RFQ için tüm ayarlama adımlarında ortam sıcaklığı ve hava nemi dikkate alınacaktır.

Ayarlama algoritması, denklem sistemindeki matrislere yeni girdiler (yani ekstra ayarlayıcılar ve yeni alan test noktaları) eklenerek nihai PTAK-RFQ'nun uzunlamasına alan dağılımını ayarlamak üzere optimize edilecektir.

Nihai PTAK-RFQ'nun 2024'te Türkiye'deki KAHVELab'da faaliyete geçmesi bekleniyor.

TEŞEKKÜRLER...

dB Values and their equivalent values in power and voltage ratios

S_{11}	=	$\frac{b_1}{a_1}$	$ _{a_2=0}$:	Input reflection coefficient ,
S_{12}	=	$\frac{b_1}{a_2}$	$ _{a_1=0}$:	Backward transmission coefficient
S_{21}	=	$\frac{b_2}{a_1}$	$ _{a_2=0}$:	Forward transmission coefficient
S_{22}	=	$\frac{b_2}{a_2}$	$ _{a_1=0}$:	Output reflection coefficient .

[dB]	Power Ratio	Voltage Ratio
-50	0.00001	0.003162
-40	0.0001	0.01
-30	0.001	0.03162
-20	0.01	0.1
-10	0.1	0.3162
-3	0.50	0.71
-1	0.74	0.89
0	1	1
1	1.26	1.12
3	2.00	1.41
10	10	3.162
20	100	10
30	1000	31.62
40	10000	100
50	100000	316.2
$n \times 10$	10^n	$10^{\frac{n}{2}}$

$$P [dB] = 10 \times log_{10} \left(\frac{P_{out}}{P_{in}}\right)$$

$$V [dB] = 20 \times log_{10} \left(\frac{V_{out}}{V_{in}} \right)$$